

Gemeente Sittard-Geleen

Informatiebijeenkomst Windpark Holtum-Noord

Datum: donderdag 31 oktober 2019
Tijd: aanvang 19.30 uur
Plaats: Het Anker, Buchten

Aanwezig namens de gemeente Sittard-Geleen:

Edwin Germann, intern projectleider duurzaam Sittard-Geleen
Suzanne Wolters, communicatieadviseur

Aanwezig namens ENGIE Energie Nederland:

Hans Duivenvoorden, projectontwikkelaar Windmolenpark Holtum-Noord
Alwin Schoonwater, projectontwikkelaar Windmolenpark in Nijmegen

Aanwezig als moderator:

Mirjam Roorda-Knape, omgevingsmanager Windpark Holtum-Noord
Linda Gommans, communicatieadviseur

Programma:

19.30 uur	1. Opening en kennismaking
19.40 uur	2. Terugblik bijeenkomst 23 september
19.45 uur	3. Voordeel voor de omgeving: belangrijkste thema's
20.10 uur	4. Financiële voordelen: <ul style="list-style-type: none">• Zelf investeren• Omgevingsfonds• Windenergie tegen aantrekkelijk tarief
20.50 uur	5. Vervolg
21.00 uur	6. Afronding

1. Opening

Mevrouw Roorda-Knape opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom. Ze licht de agenda kort toe en laat weten dat er inmiddels wat voorwerk is gedaan door Engie. De aanwezigen worden verzocht hierop te reageren; de reacties worden gebruikt voor het advies aan de gemeente en Engie om het plan goed te laten landen. De 15 personen die vanavond aanwezig zijn, worden verzocht om met een iets bredere blik te kijken dan alleen hun eigen positie.

2. Terugblik bijeenkomst 23 september

Tijdens de vorige bijeenkomst hebben zo'n 40 mensen aangegeven actief mee te willen denken over de voordelen van het windmolenpark en de vorm van participatie; 10 personen wilden vanavond wel aanwezig zijn, maar zijn verhinderd.

De belangrijkste bevindingen tijdens de vorige bijeenkomst waren:

- In directe omgeving meeste voordeel:
 - Wat wordt verstaan onder de directe omgeving?
 - Hoe geven we hier invulling aan bij de diverse voordelen?
 - Hoe komen we tot een eerlijke verdeling?
- Financiële voordelen:
 - Toegankelijk voor iedereen;
 - Hoe geven we hier invulling aan bij de diverse voordelen, bijvoorbeeld de hoogte van de minimale inleg;
 - Alle drie de opties zijn gewenst (zelf investeren, omgevingsfonds, aantrekkelijke energieprijis)
 - Verzoek bijdrage gemeente.

De heer Gerrmann laat weten dat het verzoek om een bijdrage van de gemeente momenteel door de betreffende portefeuillehouder wordt onderzocht. Op dit moment is nog niet duidelijk of en wat de mogelijkheden zijn. Hij hoopt hier in de volgende bijeenkomst in december meer duidelijkheid over te hebben.

3. Voordeel voor de omgeving: thema's

De volgende thema's zijn belangrijk: geluidsniveau, financiële voordelen/compensatie, natuur- en groencompensatie, verkeersdruk omliggend wegennet.

Geluid:

Geluidsisolatie, geluidsbeperving, geluidstille windmolens, geluidscherm- of wal. In het profijtplan zou dit tot uitdrukking kunnen komen door:

- Gebruik meest geluidarme windturbines
- Uilenveren: kartelrand aan de smalle kant van de wieken die zorgen voor een paar decibel geluidsreductie
- Reduced noise operation mode: programmeermogelijkheid per windturbine dat bij bepaalde weersomstandigheden (bijvoorbeeld een bepaalde windrichting) de turbine langzamer laat draaien met als gevolg geluidsreductie.

→ De heer Duivenvoorden licht toe, dat een vergunning op hoofdlijnen wordt aangevraagd; pas aan het einde vindt turbineselectie plaats. Bij die selectie wordt rekening gehouden met criteria als geluid, prijs, wettelijke normen. Het is voor Engie ook belangrijk om zo min mogelijk overlast voor de omwonenden te veroorzaken. Uilenveren ten behoeve van geluidsreductie worden in het eisenpakket opgenomen, aldus de heer Duivenvoorden.

De dichtstbijzijnde huizen in Windmolenpark Holtum-Noord liggen op ca. 450 meter van het windmolenpark. De heer Duivenvoorden geeft enkele voorbeelden van de mogelijkheden van de Reduced noise operation mode die hetzelfde werkt als de slagschaduw-regeling. Verschillende (weers-)omstandigheden kunnen worden geprogrammeerd. Verduidelijkt wordt, dat het niet zo is dat omwonenden kunnen bellen en dat naar aanleiding van dat telefoontje de turbine direct anders wordt geprogrammeerd of uitgezet.

Een van de aanwezigen maakt zich vooral zorgen over nachtelijke geluidshinder en vraagt of de turbines 's nachts kunnen worden uitgezet. Ook wordt opgemerkt dat de opbrengst 's nachts sowieso lager is dan overdag. De heer Duivenvoorden antwoordt, dat het 's nachts stopzetten van de turbines veel productieopbrengst kost en laat tevens weten dat met het geheel stilleggen van de windturbines 's nachts, het windmolenpark niet meer rendabel is. Hij laat desalniettemin uitrekenen wat dit in opbrengst scheelt en hierin een afweging maken; ook worden geluidsexperts om een toelichting gevraagd. Overigens stelt, hij dat het absolute geluidsniveau sowieso erg zacht is, dat is niet harder dan spreekvolume. Een van de aanwezigen merkt op dat de maatregelen voor geluidsisolatie kunnen worden afgezet tegen geluidsreductie van de turbines. Daarnaast wordt opgemerkt, dat scepsis over geluidsoverlast bij omwonenden kan worden weggenomen door goed te informeren, bijvoorbeeld over de gemiddelde geluidsoverlast in de woning. Bij het bezoek aan Windmolenpark Urk is een van de aanwezigen gebleken, dat daar niemand 's nachts last heeft van geluid. De heer Duivenvoorden beaamt dit; er is een geluidsexcursie naar Windpark Aachen Nord (Bocholtz/Avantis) geweest. Hij verwijst naar de website waarop een kaartje met cirkels en afstanden is opgenomen.

Een van de aanwezigen vraagt hoe lang een turbine per dag draait. De heer Duivenvoorden antwoordt dat het de bedoeling is dat de turbines 24 uur per dag aanstaan. Ze starten op bij windkracht 2 á 3. Stilstaan kan als gevolg van onderhoud, slagschaduw of geprogrammeerde weersomstandigheden. De heer Schoonwater vult aan dat aan de hand van windstatistieken kan worden ingeschat hoeveel de windturbines stilstaan. Een van de aanwezigen vraagt of het bekend is dat de lucht boven Chemelot 2 graden warmer is dan de omgeving. De heren Schoonwater en Duivenvoorden weten niet zeker of hier in de weermodellen rekening mee is gehouden en informeren hier nog specifiek naar..

Natuur- en groencompensatie: Bomen, groencompensatie, onderhoud groen, natuurcompensatie.

Mevrouw Roorda-Knape laat weten dat, zoals het er nu naar uitziet, geen structurele natuurcompensatie nodig is. Wellicht dat er wel tijdelijke maatregelen moeten worden genomen als de bouw begint. Gevraagd wordt naar de ideeën van de aanwezigen. De volgende zaken worden door aanwezigen ingebracht:

- IJlkhoven ondervindt overlast van de grindwinning; deze ligt dan wel 's nachts stil, maar de haven draait 24 uur per dag en de shredder is vanaf 7 uur in gebruik. Wellicht dat er met een groene wal geluidsreductie kan worden bewerkstelligd. Dit is ook aangekaart bij de gemeente Echt-Susteren. Engie zoekt bilateraal contact met Echt-Susteren om de mogelijkheden te bespreken.
- Holtum wil graag een park/groen. Het oude voetbalveld is weliswaar als park aangelegd, maar niet afgemaakt. Dit betreft dus geen nieuw project, maar een niet-afgemaakt project dat kan worden opgepakt.
- Extra beplanting aan de noordkant van Holtum bij de Verloren van Themaatweg/Maaseikerweg, bij de huizen op het talud west.
- Met de bewoners van de eerste woningen in Buchten op de grens die naar de windmolens kijken, in overleg gaan over de wensen en mogelijkheden tot extra aanplant tussen de woningen en het industriegebied.
- Extra beplanting bij de bocht aan de noordkant van Holtum bij de Verloren van Themaatweg/Maaseikerweg, dit kan de slagschaduw weghouden.
- De meeste windmolens zijn grijs, maar in België zijn er windmolens die op maaiveldniveau donkergroen van kleur zijn en naarmate de hoogte vordert, er een verloop is van donkergroen-lichtgroen- naar grijs. Het verzoek is om te kijken naar een uitstraling die past bij de omgeving.

Een van de aanwezigen vraagt of er onderzoek is gedaan naar dierenpopulaties in het gebied. De heer Duivenvoorden verwijst naar de website waar alle onderzoeken zijn opgenomen. Er is gekeken naar bepaalde populaties, metingen en concentraties. Opgemerkt wordt, dat de windturbines in het trekgebied komen te staan van ganzen. En het is een vliegroute voor traumahelikopters. Engie kijkt hier nog eens extra naar.

Een van de aanwezigen vraagt naar de verlichting van de turbines. De heer Duivenvoorden laat weten dat navigatieverlichting verplicht is. Er wordt elders nu onderzoek gedaan naar verlichting via radardetectie die pas aanspringt als er vliegverkeer in de buurt is. Hiervoor moet de wet echter worden aangepast en er zijn veel ministeries bij betrokken. Engie kan geen enkele toezegging doen dat radardetectie wordt goedgekeurd.

Verkeersdruk: Verloren van Themaatweg vrachtwagenvrij, verkeersoverlast tegengaan.

De heer Gerrmann laat weten dat de gemeente constante aandacht heeft voor ongewenst verkeer van vrachtwagens en de verkeersdruk. Opgemerkt wordt, dat navigatieprogramma's de verkeerde route aangeven en dat vrachtverkeer geweerd kan worden. Het is vervelend dat de gemeente al 20 jaar zegt, dat het de aandacht heeft, maar dat er niets verandert. Onlangs is door wethouder Meekels aangegeven dat wordt gekeken naar het verleggen van de weg hetgeen tot een verkeersreductie zou kunnen leiden. De heer Gerrmann vraagt intern na welke ontwikkelingen er zijn en/of welke plannen er zijn voor het gebied.

Naschrift: het verleggen van de Verloren van Themaatweg wordt op dit moment door de gemeente onderzocht.

Financiële voordelen:

Voorzeningen, geld voor verenigingen, goedkope stroom, goed financieel rendement, waarbij men het belangrijk vindt dat: alle drie de opties worden aangeboden, het toegankelijk is voor iedereen en de bewoners in de directe omgeving het meeste voordeel kunnen behalen.

4. Financiële voordelen:

- Zelf investeren
- Omgevingsfonds
- Windenergie tegen aantrekkelijk tarief

Toegankelijk voor iedereen: De aanwezigen vinden dat met een minimale inleg van € 250,00 ingestapt moet kunnen worden.

Bewoners in directe omgeving het meeste voordeel: Engie stelt voor om baksteensgewijs te werken, dat wil zeggen zoveel mogelijk mensen de gelegenheid bieden om te investeren of om een inleg te doen en niet het criteria 'wie het eerst komt, wie het eerst maalt' aan te houden. Er wordt gesproken over hoe cirkels moeten worden getrokken rondom de windmolens waar de woningen invallen die met voorrang mee mogen doen. Men is het erover eens, dat de bewoners in de directe omgeving die het meeste hinder kunnen ondervinden, het meeste financiële voordeel moeten kunnen behalen. Bekeken

wordt welke huizen binnen die cirkel vallen (hoe groot dat gebied is) en wat een logische volgende schil is. Afgesproken wordt dat Engie voor een volgende bijeenkomst een plattegrond met cirkels ter discussie voorlegt, waarbij er oog is voor 'pragmatische cirkels'.

Ook wordt de mogelijkheid geopperd om een tijdstip aan de cirkels te hangen; de mensen die binnen een cirkel wonen, moeten voor een bepaald tijdstip intekenen en daarna wordt de intekening opengesteld voor een grotere cirkel.

Er wordt gekeken/gezocht naar de meest ideale verdeling voor het gebied, dat is maatwerk.

Financiële voordelen: zelf investeren

Engie toont een aantal mogelijkheden om zelf te investeren: (obligatie)lening – aandelen – winddelen – coöperatie. Uitgelegd wordt dat de investering gefinancierd wordt door 20% eigen vermogen en 80% vreemd vermogen, waarvan ca. 2% een burgerlening kan zijn. De 2% burgerlening komt neer op ca. € 360.000,00. Daar kan ca. 5% rente op worden gegeven. ENGIE is bereid om terug te treden tot (max.) 50% aandeelhouder en de overige 50% in te laten vullen door anderen (lees: omwonenden, en/of fondsen). Het gaat ENGIE niet om het bezit van de windmolens maar om de groene stroom en het bouwen en beheren. Een ander voordeel voor ENGIE van maximaal 50% aandelen is dat de leningen voor het windproject niet geconsolideerd worden op de balans van ENGIE en dat ENGIE het vrijkomende kapitaal weer in andere duurzame energie projecten kan investeren. Voorwaarde is wel dat de andere aandeelhouder(s) financieel en juridisch als gelijkwaardig worden gezien. Een coöperatie is dat niet. Vandaar dat ENGIE heeft overlegd over burgerparticipatie met de provincie. Een variant die ze willen onderzoeken is dat het LEF (Limburgs Energie Fonds), als gelijkwaardige partner, aandeelhouder wordt en garant staat voor een samenwerkingsverband (bijv. een coöperatie) van burgers. Door deze garantstelling zouden burgers mogelijk de aandelen weer van het LEF kunnen kopen en daarmee aandeelhouder worden.. Daarnaast is gesproken over de mogelijkheid om deel te nemen via een windfonds; met een fonds zijn de aansprakelijkheden en verzekeringen goed geregeld en (publieke) fondsen zijn administratief beter ingericht om de inleg van grote aantallen (burger-) participanten te beheren.

De aanwezigen vinden dat de deelnemers ook moeten kunnen lenen zonder risico en ze vinden het belangrijk dat deelnemers keuzemogelijkheden hebben.

De getoonde mogelijkheden worden verder uitgezocht en geconcretiseerd door Engie.

Financiële voordelen: Omgevingsfonds

Het gaat hierbij om sociale projecten voor en/of in de buurt. Over de gehele levensduur (30 jaar) gaat het om een totaalbedrag van ongeveer € 300.000,00 dat door Engie beschikbaar wordt gesteld. Coöperatie Zuidenwind heeft laten weten Engie te willen adviseren over het omgevingsfonds. Tijdens de vorige bijeenkomst zijn de volgende projecten voor de buurt te berde gebracht: onderwijs, zwembad, verenigingsleven, leefbaarheid, sociale activiteiten, natuur. Een van de aanwezigen merkt op, dat dit eigenlijk allemaal zaken zijn die door de gemeente opgepakt moeten worden. De heer Gerrmann laat weten dat de gemeente ook kijkt naar bijdrages om de leefbaarheid te verbeteren; aan de andere kant is er het omgevingsfonds. De gemeente gaat beoordelen of het profijtplan voldoende is en gaat met Engie om de tafel om een zo goed mogelijk resultaat eruit te halen. Daarnaast gaat de gemeente zelf ook aan de slag met leefbaarheidsthema's.

De heer Schoonwater licht de aanwezigen in over het Omgevingsfonds Nijmegen, dat geïnspireerd is op het Windpark Oosterhout, dit kan als voorbeeld dienen voor het Windmolenpark Holtum-Noord. Er is een discussiestuk geschreven over allerlei onderwerpen die moeten worden aangesneden om te komen tot een goed omgevingsfonds. Een klankbordgroep heeft dit discussiestuk bestudeerd en een standpunt geformuleerd over waar het geld aan besteed kan worden. Dit kwam uit op duurzaamheid, leefbaarheid en sociale samenhang. Belangrijk aspect is dat dit het persoonlijke belang moet overstijgen, het moet een project zijn voor de gemeenschap/een grote groep mensen. Ook is er gediscussieerd over wie er mogen profiteren en de uitkomst daarvan was duidelijk, namelijk de mensen die hinder ondervinden hebben voorrang. In Nijmegen is besloten om 3 subsidierondes te houden voor de dorpen dichtbij. Na de 3 rondes, krijgt een groter gebied de mogelijkheid om projecten in te dienen. Er wordt een bepaalde verdeelsleutel aangehouden zodat de verdeling over de wijken enigszins in balans is.

Er is in Nijmegen een beoordelingscommissie ingesteld, bestaande uit 4 omwonenden en 1 onafhankelijk iemand. En er vindt een controle plaats conform een reglement (ethisch verantwoord, geen criminaliteit toets, etc.) door Engie.

Uiteindelijk resulteert deze aanpak in een fondsreglement en uitvoeringsovereenkomst. Momenteel wordt de campagne in Nijmegen opgestart om projecten in te dienen; gehoopt wordt dat begin volgend jaar de eerste ronde geld kan worden toegekend.

Opgemerkt wordt dat er goed moet worden gekeken naar de verdeelsleutel, zodat niet steeds dezelfde organisaties het geld opstrijken. De beoordelingscommissie heeft daar een belangrijke rol in. De vraag om zitting te nemen in een beoordelingscommissie wordt uitgezet bij de omwonenden die aangegeven hebben mee te willen denken. Zij worden per e-mail benaderd.

Financiële voordelen: verkoop van de windstroom

De heer Duivenvoorden laat weten dat het plan zich nog in een vroege fase bevindt. Zijn inschatting is dat ongeveer een halfjaar voor het in bedrijf nemen van het windmolenpark, een aanbieding voor de omgeving gemaakt zal worden.

5. Vervolg

Engie verwerkt de reacties van vanavond in een profijtplan in grote lijnen. De detailuitwerking van het profijtplan wordt later ingevuld. De gemeente neemt het profijtplan t.z.t. mee in de vergunningaanvraag.

Op 11 december 2019 is een vervolgbijeenkomst gepland met de groep die ook vanavond bij elkaar zit, waarin het concept contourenprofielplan zal worden besproken. Ook andere mensen die hebben aangegeven dat ze graag meedenken, worden hiervoor uitgenodigd. De reacties uit de 11 december bijeenkomst worden vervolgens besproken met de gemeente, provincie en Engie.

De planning is dat Engie het profijtplan in januari/februari 2020 gereed heeft, waarna het verspreid kan worden, bijvoorbeeld via de wijkplatforms.

6. Sluiting

Mevrouw Roorda-Knape dankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng. Ze hoopt dat de aanwezigen mee blijven denken. Ze wijst tevens op de mogelijkheid om andere omwonenden die willen meedenken, aan te melden en om mensen te proberen te enthousiasmeren voor het project. Daarnaast zijn suggesties voor ondersteuning welkom.

Een van de aanwezigen vraagt of de stikstofemissieproblemen nog van invloed kunnen zijn op de bouw en/of vergunningen. De heer Duivenvoorden antwoordt dat een stikstofberekening heeft uitgewezen dat er geen sprake is van stikstofdepositie in het dichtstbijzijnde natuurgebied. Dat betekent dat dit geen belemmering vormt.

Een van de aanwezigen wijst erop, dat ook gemeente en provincie voordeel hebben van het windmolenproject. Gemeente en provincie zouden een positieve stap kunnen zetten door bijvoorbeeld de belasting te verminderen.

Er wordt aangestipt dat er in een deel van het gebied (Nieuwstad/Holtum) sprake is van een cumulatie van industrie-overlast. Er vindt een inventarisatie plaats van wat in dit gebied allemaal speelt. Gemeld wordt dat hier aandacht voor is, maar nog geen oplossing. Het is een parallel traject dat momenteel loopt.

Einde om 21.15 uur.